

עובדים המועסקים במשרת הורה	הנחיות נציב שירות המדינה
ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק <u>הנחיה לא בתוקף ראה הנחיה מס' 3.6</u>	תאריך: כ"ח בסיוון התשפ"א, 8 ביוני 2021 מספר הנחיה: 3.4

ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק לעובדים המועסקים במשרת הורה

כל האמור בהנחיה זו בלשון זכר - אף לשון נקבה במשמע, וכן להיפך (פסקה 01.111 לתקשייר)

1. רקע

א. פיילוט שעות נוספות מהבית (**להלן - "הפיילוט"**) החל בחודש אפריל 2016, עודכן בחודש בפברואר 2019, והתנהל סך הכול במשך חמש שנים. ההחלטה על ביצוע הפיילוט התקבלה על-ידי נציב שירות המדינה והממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר, כחלק מיישום המלצות **דוח הוועדה לקידום נשים בשירות המדינה בראשות הגב' דלית שטאובר** (שאומץ בהחלטת הממשלה מספר 1697 מיום 8.6.2014).

ב. מתן האפשרות לביצוע שעות נוספות מהבית נועד לסייע בהסרת חסמים להגברת השוויון המגדרי בשירות המדינה. בין היתר, תכלית ההנחיה לסייע:

- (1) בצמצום פערי השכר המגדריים ברכיב השעות הנוספות, על-ידי האפשרות לבצע שעות נוספות מהבית לאחר שעות העבודה הרגילות במשרד;
- (2) הגברת איזון בית - עבודה (work life balance);
- (3) קידום נשים לתפקידים בכירים, על-ידי עידודן לבצע שעות נוספות מהבית, כך שהדבר יביא להגברת הנראות והשיווק העצמי של העובדות;
- (4) קידום זכויות הוריות לגברים, צעד שהוכח כמגביר שוויון מגדרי בכלל ובמסגרת עולם התעסוקה בפרט.

ג. לאורך השנים בהן התנהל הפיילוט, נערכו בחינות אשר מטרתן הייתה למדוד את יעילותו, ובהתאם לתוצאותיהן בוצעו עדכונים ושינויים בהנחיות ובכללי הפיילוט. במהלך התקופה בה חלו בשירות המדינה מגבלות קורונה הפיילוט הושהה, שכן שירות המדינה עבר בתקופה זו לעבודה מהבית באופן נרחב וללא הבחנה בין עובדי מדינה שהינם הורים לכאלו שאינם הורים. בהמשך להקלה המשמעותית במגבלות הקורונה, הופצו הנחיות נציב שירות המדינה והממונה על השכר לגבי עבודה מהבית/מרחוק בעת שגרה, ועלה צורך לעדכן את ההנחיה לגבי פיילוט שעות נוספות מהבית, על מנת להתאים אותו למתכונת ההעסקה בשירות המדינה בשגרה.

ד. ההחלטה להפוך את הפיילוט להנחיה שתחול בתקופת השגרה, התקבלה מתוך הבנה כי שעות נוספות מהבית הן גורם משמעותי בצמצום פערי שכר מגדריים כמו גם בהשגת התכליות הנוספות העומדות בבסיס הנחיה זו. לאור סקרים, פניות עובדים ועובדות ובחינת הנתונים שנאספו לאחר חמש שנות פיילוט, רואה נציבות שירות המדינה לנכון לתת מענה ראוי לצרכי ההורים ועל כן בוצעו מספר שינויים לעניין זה, ביחס לכללים שחלו לגבי הפיילוט.

<p>עובדים המועסקים במשרת הורה</p>	<p> הנחיות נציב שירות המדינה</p>
<p>ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק הנחיה לא בתוקף ראה הנחיה מס' 3.6</p>	<p>תאריך: כ"ח בסיוון התשפ"א, 8 ביוני 2021 מספר הנחיה: 3.4</p>

ה. ממצאי מימוש הפיילוט, כפי שפורסמו בשנת 2019 בדוח הבקרה, מדידה והערכת ביצועים על שעות נוספות מהבית, מעידים כי ניצול הפוטנציאל עומד בחסר וכי חלק גדול מהעובדים הזכאים למימוש הזכות, אינם מבצעים שעות נוספות מהבית בשל פערים בידע ובנגישות המידע.

1. חשוב להבהיר, האפשרות לעבודה מהבית בשעות נוספות להורים, הינה פררוגטיבה הנתונה לסמכות המעסיק בלבד ואינה חלק מזכויות העובדים. בהתאם, נדרש להבהיר זאת להורים שייקחו חלק במימוש הנחיה זו. עוד יובהר, כי כל העת, במידה ויימצא כי ניצול השעות הנוספות על-ידי ההורים לא יביא למימוש התכליות שבבסיס הנחיה זו, לצד המסקנות שיעלו מהאפשרות להעסקת עובדים בשירות המדינה מרחוק כפי שמפורט בהנחיית נציב שירות המדינה בנושא, ייתכנו שינויים בכללי הנחיה זו ואף הפסקת האפשרות לעבודה מהבית בשעות נוספות להורים.

2. התנאים המצטברים לתחולת נוהל שעות נוספות מהבית/מרחוק להורים המועסקים במשרת הורה:

א. עובדים ועובדות הזכאים לקיצור יום העבודה לפי פסקאות 31.152-31.153 לתקשי"ר. וכן, הורה של אדם עם מוגבלות עד גיל 21 (כהגדרתו בתקשי"ר בפסקה 33.253), אשר אינו עומד בהגדרה של משרת הורה לפי התקשיר, ובכלל אלו עובדים המועסקים בחוזה שכר כולל אך עומדים בקריטריונים ב-ד להלן.

ב. עובדים ועובדות העונים על התנאים הקבועים בהנחיית נציב מס' 3.3 - עבודה מהבית/מרחוק בשירות המדינה לתקופת השגרה, כמפורט להלן:

1) ביצוע משימות מתפקידים מתאפשר בעבודה מחוץ למקום העבודה הקבוע של העובד ;

2) בעלי נגישות לתשתית טכנולוגית המאפשרת ביצוע משימות מתפקידים בעבודה מחוץ למקום העבודה הקבוע ;

3) עיקר תפקידים אינו כרוך במתן שירות פרונטאלי לציבור או לעובדי המשרד ;

4) תפקידו של העובד מאפשר להגדיר מטלות מסוימות, בהן יעסוק בימים שבהם יעבוד מהבית/מרחוק, ואשר על ביצוען ניתן יהיה לפקח בהתאם לכללים שייקבעו בהנחיה זו, לרבות בדרך של קבלת דיווח מפורט על המטלות שבוצעו כאמור ומועד ביצוען בימים שבהם עבד העובד מהבית/מרחוק ;

5) עיסוקו של העובד נמצא מתאים לביצוע במודל עבודה מהבית/מרחוק על-פי מיפוי העיסוקים שערך המשרד במסגרת ההיערכות לעבודה מהבית/מרחוק (בהתאם להנחיית נציב שירות המדינה והממונה על השכר בדבר היערכות לעבודה מהבית בשירות המדינה בתקופת השגרה מיום כ"ו באדר התשפ"א (10.3.2021)), ובהתאם למפורט בסעיפים 1-4 לעיל.

ג. המלצת ממונה ישיר ואישור ה'אחראי' כהגדרתו בהנחיית נציב שירות המדינה מס' 3.3 לעיל.

ד. העברת דיווחים בדבר ביצוע משימות בשעות הנוספות שאושרו לעבודה מרחוק, בהתאם להנחיות לדיווח על עבודה מהבית/מרחוק כמפורט בהנחית הנציב דלעיל.

<p>עובדים המועסקים במשרת הורה</p>	<p> הנחיות נציב שירות המדינה</p>
<p>ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק הנחיה לא בתוקף ראה הנחיה מס' 3.6</p>	<p>תאריך: כ"ח בסיוון התשפ"א, 8 ביוני 2021 מספר הנחיה: 3.4</p>

עמוד 2 מתוך 5

ה. הסכמת העובד/ת להשתתפות במודל עבודה בשעות נוספות מהבית/מרחוק, ומתן דגש שמדובר במנגנון העסקה הנתון לסמכות המעסיק.

3. ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק להורים המועסקים במשרת הורה

א. ניתן לבצע מהבית/מרחוק עד מחצית ממכסת השעות הנוספות החודשיות המאושרות לעובד/ת לביצוע. למען הסר ספק יובהר שבכל מקרה לא ניתן לנצל שעות נוספות מעבר למכסת השעות הנוספות הקבועה והמאושרת לעובד.

ב. ניתן לבצע שעות נוספות מהבית בימים בהם עובדים החסירו עד שעתיים וחצי משעות התקן היומי (על-פי הגדרת שעות התקן היומי של העובד, לרבות "הורה עובד" כהגדרתו בתקשי"ר), אך לא יותר מ-8 שעות חוסר מצטברים בחודש.

את שעות התקן החסרות ניתן יהיה להשלים מהבית רק אם יבוצעו שעות נוספות מהבית, לכל הפחות שעת עבודה נוספת אחת מהבית לכל יום עבודה. כלומר, חובה להשלים את שעות התקן היומי ולאחר מכן לבצע לפחות שעה אחת מעבר לשעות התקן היומי (שעה עודפת או נוספת, לפי העניין). לא ניתן לבצע השלמת שעות תקן בלבד ללא ביצוע שעות נוספות/עודפות.

לדוגמא: עובד ששעות התקן היומיות שלו הן 8 שעות, יוכל לצאת מהמשרד לאחר 5.5 שעות עבודה, ולהשלים מהבית את השעתיים וחצי החסרות לשעות התקן וכן, לבצע שעות עודפות/נוספות. בסעיף זה, "שעות עודפות" - שעות עבודה המשולמות לאימהות עובדות בערך של 100% לפי פסקה [31.155](#) (ב) לתקשי"ר.

ג. ניתן לבצע שעות נוספות מהבית להורים במשרת הורה לפי הנחיה זו גם בימי עבודה מהבית/מרחוק ע"פ הנחית נציב 3.3. שעות נוספות מהבית הינם כלי משלים ליום עבודה מהבית/מרחוק, והשניים אינם תלויים אחד בשני.

ד. ניתן לעשות שעות נוספות מהבית בלבד ששך שעות העבודה של העובד לא יעלה על 12 שעות ליום עבודה (כולל שעות התקן).

ה. ניתן לעבוד בשעות נוספות מהבית בכל ימי העבודה בהם דווחה עבודה בנוכחות במקום העבודה הקבוע או יציאה בתפקיד או עבודה מהבית, ולא ניתן לבצע שעות נוספות מהבית בימי היעדרות מכל סוג שהוא (חופשה, מחלה, ימי בחירה, מילואים וכדומה).

ו. אב עובד במשרת הורה: בימים בהם אינו זכאי לקיצור יום עבודה במשרת הורה, יוכל לבצע שעות נוספות מהבית בתנאי שלא יעבוד מעל חצי שעה נוספת במשרד, זאת על מנת לעודד אבות לאיזון בית עבודה.

ז. לדוגמא: אב עובד ביום בו הוא אינו זכאי לקיצור יום עבודה, ועבד ב 8.5 עד 9 שעות עבודה במשרד - יוכל לבצע שעות נוספות מהבית. ובמידה ודיווח מעל 9 שעות עבודה במשרד, לא יוכל לדווח ש"נ מהבית.

ח. אישור עבודה בשעות נוספות מהבית/מרחוק נתון לאישור אחראי המשרד. ועדת חריגים משרדית תוכל לאפשר העסקה בשעות נוספות מהבית/מרחוק, בהתאם לכללי הנחיה זו, במקרים חריגים, אף להורים לילדים מעל הגילאים המזכים את ההורה בקיצור יום עבודה

<p>עובדים המועסקים במשרת הורה</p>	<p> הנחיות נציב שירות המדינה</p>
<p>ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק הנחיה לא בתוקף ראה הנחיה מס' 3.6</p>	<p>תאריך: כ"ח בסיוון התשפ"א, 8 ביוני 2021 מספר הנחיה: 3.4</p>

לפי התקשי"ר, כאמור בסעיף 2(א) להנחיה זו, בהתאם לכללים המפורטים בנספח א למסמך זה. האישורים החריגים יינתנו לתקופה שלא תעלה על חצי שנה.

עמוד 3 מתוך 5

ט. כמו כן, ועדת החריגים תידרש לדווח לנציבות על קבלת החלטות להחרגה [בלינק המצורף](#).
על ההחלטות להיות מנומקות. בסמכות האחראי במשרד לאשר לעובד ביצוע שעות נוספות מהבית לחריגים לתקופה מוגבלת בלבד עד חצי שנה.

4. בקרה מדידה והערכת ביצועים

א. אגף בכיר לבקרת ניהול ההון האנושי יבצע בקרה על יישום הנחיית נציב זו על משרדי הממשלה ויחידות הסמך.

ב. הבקרה תתבצע על-ידי בחינת מידת השגת המטרות והיעדים של מדיניות הנציבות באמצעות מדדים מוסכמים.

ג. בכדי לבחון את מידת השגת המטרות והיעדים שנקבעו לעיל, הוגדרו מדדי הצלחה עיקריים. הצלחה, פירושה עמידה בנורמות אותן הגדירה הנציבות. חישוב המדדים יתבצע בכל אחד ממשרדי הממשלה ויחידות הסמך שמנהלים את נוכחות עובדיהם במודל הנוכחות במרכז"ה.

ד. נציבות שירות המדינה תערוך בקרה, מדידה והערכת ביצועים לפי הנחיה זו מעת לעת.

ה. יובהר, כי במידה ויימצא שבוצע ניצול לא נכון של האפשרות להעסקת הורים בשעות נוספות מרחוק בהתאם לכללי הוראה זו, תפנה נציבות שירות המדינה להסברים רלוונטיים מהמשרדים ובמידת הצורך תפסיק את האישור לעבודה בשעות נוספות מהבית/מרחוק.

ו. כמו כן, בהתאם למדידה שתבוצע ולמסקנות שיעלו, יכול ויוחלו שינויים והתאמות בהוראות הנחיה זו.

על מנת שההנחיה תגשים תכליות אלו, באחריות כל משרד/יחידת סמך/בית חולים לוודא כי כלל העובדים והעובדות יכירו את הנחיה זו, וכי הזכאים לביצוע שעות נוספות בבית יהיו מודעים לזכותם ויממשו אותה, זאת בהתאם לכללים הקבועים לעיל. נציבות שירות המדינה תבצע מעקב, בקרה ומדידה של מימוש הנחיה זו על-ידי הזכאים בקרב המשרדים, יחידות הסמך ובתי החולים.

 הנחיות נציב שירות המדינה	עובדים המועסקים במשרת הורה
תאריך: כ"ח בסיוון התשפ"א, 8 ביוני 2021 מספר הנחיה: 3.4	ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק הנחיה לא בתוקף ראה הנחיה מס' 3.6

עמוד 4 מתוך 5

ועדת חריגים להנחיית שעות נוספות מהבית/מרחוק   **נספח א**

אישור עבודה בשעות נוספות מהבית/מרחוק נתון לאישור אחראי המשרד, כמו גם שיקול דעת לדון בבקשות חריגות.

סמכויות הוועדה

ועדת חריגים משרדית תדון בבקשות לאישור שעות נוספות להורים לילדים החורגים מהגילאים המזכים את הורה בקיצור יום עבודה לפי התקשי"ר, כאמור בסעיף 2(א) להנחיה זו. הוועדה רשאית לאשר לעובד שהינו הורה לילד כאמור ביצוע שעות נוספות מרחוק במקרים חריגים בכפוף לאמור להלן:

- א. האישור יינתן לתקופה מוגבלת בלבד, של עד 6 חודשים.
- ב. האישור לביצוע שעות נוספות ייעשה בהתאם לכל יתר הכללים (מלבד גיל הילדים המרבי) המפורטים בהנחיה זו.
- ג. האישור יינתן בכפוף להמלצת ממונה ישיר.
- ד. האישור יינתן למקרים חריגים להם קיימת הצדקה בריאותית או אחרת, אשר תנומק על-ידי המשרד ותדווח כנדרש.

דוגמאות להגשת בקשת חריגים: טיפול בהורה (caregiver), הורה עצמאי אשר ילדיו מעל הגיל המזכה את ההורה בקיצור יום עבודה לפי התקשי"ר, כאמור בסעיף 2(א) להנחיה, הורה לילד עם צרכים מיוחדים מעל גיל 21 המתגורר בבית וכדומה.

הרכב הוועדה

- יו"ר ועדת חריגים: סמנכ"ל הון אנושי/מנהל אדמיניסטרטיבי או מי מטעמו, נציגי הוועדה:
- נציג/ה משאבי אנוש במשרד האחראי על עבודה מהבית/מרחוק על-פי סעיף 3א בהנחיית נציב מס' 3.3;
  - ממונה על השוויון המגדרי במשרד.

תיעוד הוועדה

על ועדת החריגים לדווח בקישור המצורף על כל עובד שנידון באופן חריג על-פי הקטגוריות הבאים: שם אזור עובדים, שם העובד, ת"ז, מדרג, דרוג עובדים, שם העיסוק, שם המשרה, מגדר, משרת הורה, נימוק האישור/דחיית הבקשה, תאריך הגשת הבקשה, תאריך ביצוע דיון ועדת החריגים.

קישור לדיווח ועדת חריגים: <https://survey.gov.il/parentsfromhome>

עובדים המועסקים במשרת הורה	 הנחיות נציב שירות המדינה
ביצוע שעות נוספות מהבית/מרחוק <u>הנחיה לא בתוקף ראה הנחיה מס' 3.6</u>	תאריך: כ"ח בסיוון התשפ"א, 8 ביוני 2021 מספר הנחיה: 3.4

עמוד 5 מתוך 5